

Брюксел, 29.11.2019 г.
COM(2019) 930 final/2

CORRIGENDUM

This document corrects the COM (2019) 930 final of 20.11.2019
Level of sensibility removed from the cover page
The text should read as follows:

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

Засилено наблюдение – Гърция, ноември 2019 г.

{SWD(2019) 930 final}

КОНТЕКСТ

Икономическото развитие и политиките в Гърция се наблюдават в рамките на европейския семестър за координация на икономическите политики и съгласно рамката за засилено наблюдение в съответствие с Регламент (ЕС) № 472/2013⁽¹⁾. Прилагането на засиленото наблюдение за Гърция⁽²⁾ потвърждава факта, че в средносрочен план Гърция трябва да продължи да приема мерки за справяне с източниците или потенциалните източници на икономически и финансови затруднения, като същевременно изпълнява структурни реформи в подкрепа на стабилен и устойчив икономически растеж.

Засиленото наблюдение осигурява всеобхватна рамка за надзор на икономическото развитие и за осъществяване на политиките, необходими за осигуряване на устойчиво икономическо възстановяване. То дава възможност за периодично оценяване на последните икономически и финансови развития в Гърция, както и за мониторинг на условията за държавно финансиране и актуализации на анализа на устойчивостта на дълга. Засиленото наблюдение също така осигурява рамката за оценка на общия ангажимент, поет от Гърция пред Еврогрупата на 22 юни 2018 г., за продължаване и приключване на реформите, приети в рамките на програмата по Европейския механизъм за стабилност, и за гарантиране на запазването на целите на важните реформи, приети в рамките на програмите за финансова помощ. В този контекст засиленото наблюдение осигурява мониторинг на изпълнението на конкретните ангажименти за завършване на ключови структурни реформи, започнати в рамките на програмата, в шест ключови области, със съгласувани срокове до средата на 2022 г., а именно: i) фискални и фискално-структурни политики, ii) социално обслужване, iii) финансова стабилност, iv) пазар на труда и продуктови пазари, v) приватизация и vi) модернизирани на публичната администрация⁽³⁾. Крайният срок на петнадесет конкретни ангажимента е средата на 2019 г. и напредъкът по тях е оценен в настоящия доклад.

Това е четвъртият доклад за засилено наблюдение по отношение на Гърция. Той се публикува заедно с оценката на проекта на бюджетен план на Гърция за 2020 г. и служи също така като специален мониторингов доклад по процедурата при макроикономически дисбаланси за Гърция в рамките на европейския семестър, за която беше установено, че е засегната от прекомерни дисбаланси в рамките на европейския семестър за 2019 г. Настоящият доклад се основава на констатациите от мисията, проведена от Комисията в сътрудничество с Европейската централна банка в Атина между 23 и 26 септември 2019 г.⁽⁴⁾. Международният валутен фонд взе участие в

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 472/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. за засилване на икономическото и бюджетно наблюдение над държавите членки в еврозоната, изпитващи или застрашени от сериозни затруднения по отношение на финансовата си стабилност (ОВ L 140, 27.5.2013 г., стр. 1).

⁽²⁾ Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1192 на Комисията от 11 юли 2018 г. относно задействането на засилено наблюдение за Гърция (ОВ L 211, 22.8.2018 г., стр. 1), Решение за изпълнение (ЕС) 2019/338 на Комисията от 20 февруари 2019 г. относно продължаването на засиленото наблюдение на Гърция (ОВ L 60, 20.2.2019 г., стр. 17) и Решение за изпълнение (ЕС) 2019/1287 на Комисията от 26 юли 2019 г. относно продължаването на засиленото наблюдение на Гърция (ОВ L 202, 31.7.2019, стр. 110).

⁽³⁾ https://www.consilium.europa.eu/media/35749/z-councils-council-configurations-ecofin-eurogroup-2018-180621-specific-commitments-to-ensure-the-continuity-and-completion-of-reforms-adopted-under-the-esm-programme_2.pdf.

⁽⁴⁾ Служители на ЕЦБ участваха в мисията за проверка в съответствие с компетентностите на ЕЦБ и по този начин предоставиха експертни знания по политиките на финансовия сектор и значими в

контекста на своя цикъл за надзор по член IV за 2019 г., докато Европейският механизъм за стабилност взе участие в контекста на своята система за ранно предупреждение и в съответствие с Меморандума за разбирателство от 27 април 2018 г. относно работните отношения между Европейската комисия и Европейския механизъм за стабилност.

Настоящият доклад може да послужи като основа за решението на Еврогрупата да приведе в действие втория набор от мерки за дълга, зависещи от осъществяването на определена политика, в размер на 767 милиона евро. На 22 юни 2018 г. Еврогрупата постигна съгласие пакетът от мерки за облекчаване на дълга за Гърция да включва стимули за гарантиране на силно и непрекъснато прилагане на мерките за реформи, договорени по програмата по Европейския механизъм за стабилност. За тази цел на Гърция ще бъде предоставена възможност да изпълнява някои от договорените мерки за дълга при спазване на нейните ангажименти за продължаване и приключване на реформите, въз основа на положителни доклади за засиленото наблюдение, на полугодишни трансове до средата на 2022 г. Посочените мерки включват: i) връщането на суми, равностойни на доходите, произтичащи от гръцките държавни облигации, държани от централните банки по програмата за пазарите на ценни книжа и споразумението относно нетните финансови активи, и ii) премахване на постъпателния лихвен марж за някои заеми, предоставени от Европейския инструмент за финансова стабилност за периода от 17 юни 2019 г. до 31 декември 2019 г.

В доклада се стига до заключението, че Гърция е предприела необходимите действия за изпълнението на своите конкретни ангажименти за реформи за средата на 2019 г. По-нататъшни действия ще бъдат от решаващо значение и където е необходимо ще ускорят реформите. В оценката се вземат предвид усилията на новата администрация през последните месеци да изпълни поетите ангажименти в условията на напредъка по по-широката ѝ програма за реформи и желанието ѝ да ги подготви в тясно сътрудничество с институциите.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПЕРСПЕКТИВИ

Икономическият растеж в Гърция продължи през първата половина на 2019 г. и се очаква да остане устойчив на фона на сътресенията на глобалните пазари. След по-слабо от очакваното начало на годината се очаква растежът да получи нов тласък през втората половина и да достигне 1,8 % като цяло през 2019 г. — малко под постигнатите през 2018 г. 1,9 %. Изглежда частното потребление и инвестициите ще бъдат основните фактори, допринасящи за растежа през тази и следващата година, на фона на силния растеж на разполагаемия доход и високите нива на доверие на потребителите в проучванията на пазара, които вече надхвърлиха равнищата отпреди кризата. Гърция се възстановява на фона на все по-неблагоприятна външна среда. Въпреки това, подкрепен от обявените намаления на данъците върху труда и капитала и постоянните увеличения на експортните пазарни дялове, се предвижда растежът да се увеличи до 2,3 % през 2020 г., което е над средното равнище за еврозоната от 1,2 %.

Като цяло нагласите и очакванията подчертават положителна динамика. Показателят „икономически нагласи“ се е подобрил значително след общите избори

макроикономически план проблеми, като номинални фискални цели, устойчивост и нужди от финансиране. Мисията за проверка беше предшествана от техническа мисия, която се проведе от 16 до 20 септември.

през юли и след като контролът върху движението на капитали беше напълно премахнат Гърция е активна на международните капиталови пазари, където лихвените спредове намаляха бързо до исторически ниски равнища, в допълнение към като цяло благоприятното развитие на европейските пазари на държавни облигации. Оценката от агенциите за кредитен рейтинг се подобри, като отразява също положителния и конструктивен ангажимент по отношение на европейските институции. Предизвикателството пред гръцките органи, а и пред европейските партньори, сега ще бъде да се запази тази обща положителна динамика.

Растежът в средносрочен план зависи в голяма степен от увеличаването на инвестициите, които все още са под средното равнище за еврозоната. През 2018 г. инвестициите в Гърция като процент от БВП бяха най-ниски в ЕС и със 7,7 процентни пункта под средната стойност за еврозоната от 20,6 % от БВП. От ключово значение за бъдещия икономически растеж е равнищата на инвестициите да се повишат, за да се възстановят от годините на недостатъчни инвестиции по време на кризата. Водещите приватизационни проекти и привличането на преки чуждестранни инвестиции ще бъдат от основно значение за увеличаването на частните инвестиции. Увеличаването на публичните инвестиции, на първо място чрез достигане на таваните на бюджетните разходи и след това чрез разширяване на публичните инвестиции отвъд настоящите възможности на бюджета, допълнително ще стимулира растежа поради мултиплициращия ефект.

Пазарът на труда показва допълнителни подобрения и безработицата продължава да намалява със стабилни темпове. Очаква се заетостта да нарасне над 2 % през 2019 г. и 2020 г., като доведе до намаляване на безработицата от 19,3 % през 2018 г. до около 17 % през тази година и почти 15 % през 2020 г. Очаква се инфлацията да бъде ниска в краткосрочен план на фона на неотдашните намаления на косвените данъци и промените в цените на петрола и да се увеличи умерено в средносрочен план.

Прогнозата е изложена на рискове във възходяща и низходяща посока, като рисковете в низходяща посока са по-изразени. Рисковете в низходяща посока на прогнозите се дължат на забавянето на външното търсене, както и на постоянното непълно усвояване на бюджетните средства, предназначени за публични инвестиции. Рисковете във възходяща посока са свързани със значителното подобрение на нагласите сред професионалните среди и потребителите, което все още не се е изразило в значителни увеличения на разходите. Прогнозата зависи от поддържането на плана за реформи, договорен в рамките на засиленото наблюдение, включително реформи в уредбата за реструктуриране на необслужваните кредити, предназначени да гарантират достатъчно намаляване на необслужваните кредити и подкрепа за банковите кредити.

ФИСКАЛНИ ПОЛИТИКИ И ПЕРСПЕКТИВИ

Гърция е на път да преизпълни договорената цел за първичен излишък от 3,5 % от БВП през 2019 г., което ще бъде петата поредна година, в която целите са преизпълнени. Това разсейва възникналите по-рано тази година съмнения, че приемането на фискални мерки през май 2019 г. би изложило на риск постигането на целта за първичен излишък. Тези мерки бяха запазени от новата администрация. Мерките от май включваха: нови схеми за уреждане на задължения (със 120 вноски) за задължения за данъци и за социалноосигурителни фондове и общини; намаляване на

данъка върху добавената стойност за подбрани стоки; повторно въвеждане на плащането на 13^a месечна пенсия и възстановяване на предишната реформа на наследствените пенсии. Освен това беше изоставена предварително приетата през 2017 г. реформа на данъка върху доходите на физическите лица, която предвиждаше разширяване на данъчната основа и понижаване на ставките по фискално неутрален начин от 2020 г. нататък. Понастоящем фискалните разходи за мерките от месец май се оценяват на 0,7 % от БВП, което е по-малко от очакваните 1,1—1,4 % от БВП в доклада от юни за засиленото наблюдение, поради по-ниското от очакваното прехвърляне на дългове от съществуващите схеми за погасяване на данъчни задължения към новата схема. Качеството на тези мерки пороци опасения, предвид целта за подобряване на качеството на публичните финанси и тяхната съгласуваност с реформите, приети в рамките на програмата по Европейския механизъм за стабилност. През юли новата администрация измени схемата за разсрочено плащане на 120 вноски, за да стане тя по-привлекателна, особено за предприятията, и прие леко намаление на данъка върху недвижимото имущество Enfia.

За да се гарантира изпълнение на фискалните цели, новата администрация преразглежда таваните за разходите в низходяща посока до по-реалистични равнища, като същевременно допълнително фискално пространство беше осигурено чрез допълнителни данъчни приходи. Органите намалиха бюджетните тавани както в обикновения (неинвестиционен) бюджет, така и в бюджета за публични инвестиции, за да се вземе предвид тяхното постоянно завишение. Това ще подобри бюджетното салдо с 0,6 % от БВП през 2019 г. Преразглеждането е прехвърлено частично към бюджета за 2020 г. Органите също така са разработили план за действие за подобряване на прогнозите и мониторинга на бюджета за публични инвестиции. Освен това те приеха законодателство за определяне на правилата, уреждащи разработването, управлението, финансирането и изпълнението на националния компонент на бюджета за публични инвестиции, за да се справят с ниската степен на изпълнение. Тези усилия се очакваха отдавна и се приветстват. Органите се насърчават да използват изцяло наличното фискално пространство в рамките на бюджетните тавани, за да засилят икономическото възстановяване. Фискалните перспективи за 2019 г. бяха подкрепени и от благоприятно развитие на приходите, главно чрез по-високо от очакваното участие на нови длъжници в схеми за разсрочено плащане и по-високи приходи от данъка върху добавената стойност, които също са резултат от високия ръст на разходите на туристите.

В този контекст европейските институции предвиждат първичният излишък, по дефиниция наблюдаван в рамките на засилено наблюдение, да достигне 3,8 % от БВП през 2019 г. В прогнозата за 2019 г. се допуска, че плащането на задължението за извършване на обществена услуга на Държавната електрическа корпорация (Public Power Corporation) от около 200 милиона евро ще бъде покрито от резерва за непредвидени разходи, и в нея не се вземат предвид евентуални допълнителни еднократни мерки, които може да бъдат приети по-късно през 2019 г., за да се използва наличното фискално пространство.

Това означава, че се очаква Гърция да постигне излишък по консолидирания държавен бюджет в размер на 1,3 % от БВП през 2019 г. Това е доста над средното равнище за еврозоната в размер на 0,8 % от БВП. Публичните финанси на Гърция са в излишък от 2016 г. насам благодарение на значителните усилия за фискална консолидация по време на програмата по ЕМС, но недостатъчните публични инвестиции също изиграха роля. Постигането на излишък по консолидирания държавен

бюджет съответства на очакваното значително намаляване на структурното салдо (от 5,8 % от БВП през 2016 г. на 3,0 % през 2019 г.), което означава, че заложената фискална позиция постепенно се подобрява.

Въз основа на информацията, включена в проекта на бюджетен план за 2020 г., Комисията прогнозира, че Гърция ще постигне целта за първичен излишък от 3,5 % от БВП (постоянен конкретен ангажимент), за да постигне излишък по консолидирания държавен бюджет от 1,0 % от БВП и да спази всички изисквания на Пакта за стабилност и растеж през 2020 г. Проектобюджетът включва пакет от нови мерки, благоприятстващи растежа, в размер на 0,6 % от БВП, чиято цел е да се намалят нарушаващите пазарните условия данъци и да се увеличат социалните ползи за семейството. Пакетът включва намаляване на корпоративния подоходен данък с четири процентни пункта; реформа на данъка върху доходите на физическите лица, която, наред с другото, намалява данъчната ставка от 22 % на 9 % за доходите до 10 000 EUR и увеличава необлагаемия минимум за данъкоплатците с деца; намаляване на вноските за социална сигурност с един процентен пункт за наетите лица на пълно работно време и намаляване на данъка върху дивидентите от 10 % на 5 %. Освен това пакетът включва нова помощ за раждане на дете от 2 000 EUR. Правителството обяви също така допълнителни намаления на данъците за 2021 г. и следващите години, но тези мерки няма да бъдат приети сега. За да се гарантира неутралността на бюджета, в проекта на бюджетен план пакетът се допълва от фискално равностойни мерки, които са предимно с параметричен, но също така и с административен характер и с подобен мащаб. Тези мерки имат за цел да се увеличат постъпленията от косвени данъци, да се актуализира данъчната основа на данъка върху недвижимата собственост и да се намалят допълнително целите за разходите, които не са били използвани през предходните години.

Въпреки че пълният набор от мерки като цяло е неутрален по отношение на бюджета, очаква се той да подобри качеството на публичните финанси и да стимулира растежа през 2020 г. Намаленията на данъците върху капитала и труда са важни положителни стъпки за намаляване на ефективния корпоративен данък на Гърция и данъчната тежест върху труда. Очаква се от реформата на данъка върху доходите на физическите лица да се възползват всички данъкоплатци, по-специално лицата с по-ниски доходи и самостоятелно заетите лица. Освен това наетите лица на пълно работно време, включително тези с доходи под необлагаемия минимум, ще се възползват от намалението на вноските за социална сигурност. Благоприятстващото растежа преминаване от нарушаващите пазарните условия данъци към данъци, които в по-малка степен нарушават пазарните условия, като данъка върху добавената стойност или данъка върху недвижимата собственост, се очаква да стимулира частните инвестиции и заетостта и да допринесе за по-висок ръст на производителността и частното потребление. Реформата не обхваща относително високата стойност на необлагаемия минимум за данъка върху доходите на физическите лица, която беше част от данъчната реформа, договорена с институциите по програмата по Европейския механизъм за стабилност през 2017 г. и която първоначално трябваше да влезе в сила през 2020 г. Окончателният текст на законопроекта, с който се въвежда пакетът от фискални мерки за 2020 г., публикуван за обществена консултация, включва някои допълнителни мерки от по-малък мащаб, които не оказват въздействие върху оценката на фискалната политика за 2020 г.

Публичните финанси на Гърция продължават да са изправени пред значителни фискални рискове, свързани с пенсиите и заплатите в публичния сектор. Въпреки че наскоро Държавният съвет потвърди конституционосъобразността на основните стълбове на пенсионната реформа от 2016 г., някои нейни елементи (включително разпоредбите за допълнителни пенсии и за процент на натрупване в основната пенсия за пенсионери с дълъг трудов стаж) ще трябва да бъдат коригирани. Въздействието върху бюджета от преразглеждането на тези аспекти може все още да е значително, но органите поеха ангажимент да поддържат възможните допълнителни фискални разходи в рамките на бюджетния таван на Министерството на труда за 2020 г. Освен това възможното отрицателно въздействие върху бюджета също ще бъде значително ограничено от факта, че основни части от пенсионната реформа от 2016 г. са счетени за конституционосъобразни и Държавният съвет не е предоставил право на финансова компенсация със задна дата. Въпреки това пенсионните права на длъжностните лица в публичния сектор все още са обект на контрол от страна на Сметната палата. Що се отнася до заплатите в публичния сектор, големият брой временни служители и рисковете, свързани с разширяването на обхвата на освобождаванията от единната скала на възнагражденията, продължават да бъдат безпокойство. Все още съществува потенциал за надхвърляне на фискалната цел от 3,5 % от БВП чрез неусвояването на бюджета за публични инвестиции, но той е по-малък.

ФИСКАЛНИ СТРУКТУРНИ ПОЛИТИКИ

Въз основа на констатациите от проучването на техническата подкрепа европейските институции се съгласиха, че процедурата по оценка на актуализацията на стойностите на данъка върху недвижимата собственост Enfia (конкретен ангажимент за средата на 2019 г.) следва да бъде пренасрочена, така че да се улесни извършването на по-съществена реформа на системата на обективните стойности на данъка върху недвижимата собственост до средата на 2020 г. По-специално новото правителство се съгласи да започне значително разширяване на данъчната основа на данъка върху недвижимата собственост Enfia и на други данъци върху недвижимата собственост. Очаква се с реформата, представена в подробен график, да се увеличи данъчната основа на данъка върху недвижимите имоти Enfia с повече от 20 % навреме за данъчната година 2020 г. за данъка върху недвижимата собственост Enfia и да се подобрят справедливостта и ефикасността на системата за данъчно облагане на недвижимата собственост.

Органите обявиха отложено плащане на данъка върху добавената стойност върху нови сгради за три години с цел стимулиране на строителния сектор. Мярката създава риск от увеличаване на дела на сенчестата икономика и понастоящем е в процес на разглеждане по отношение на спазването на правото на ЕС. Европейските институции насърчиха органите да разработят алтернативни мерки за справяне с проблемите, срещани от строителния сектор в Гърция, и за борба със сенчестата икономика.

Беше постигнат напредък по важни данъчни мерки за увеличаване на ликвидността на националните пазари на корпоративни облигации чрез отварянето им за външни инвеститори. Органите ще премахнат данъка при източника върху котираните на национално равнище корпоративни облигации за лица, които не пребивават в страната, като по този начин ще приведат облагането с данък при източника на тези облигации в съответствие с повечето държави — членки на ЕС.

Подобно третиране ще бъде прието при покупки от международни инвеститори на преки емисии на облигации, направени от банки за изпълнение на минималното изискване за собствен капитал и приемливи задължения.

Като се има предвид натрупването на предишни закъснения, малко вероятно е да бъде постигната целта за края на 2019 г. относно числеността на персонала на Независимия орган за публични приходи; новото правителство обаче пое важни ангажименти за бързо приемане на договорени допълващи мерки за по-нататъшно укрепване на капацитета на Независимия орган и повишаване на привлекателността му за висококвалифицирани кандидати. В края на третото тримесечие на 2019 г. се обърна отрицателната тенденция при числеността на персонала на Независимия орган, наблюдавана през 2018 г., но персоналят все още е с около 1 000 души под целта за края на 2019 г. Неотдавнашното одобрение на допълнително наемане на 600 души е стъпка в правилната посока. Новото правителство пое ангажимент да завърши новаторските реформи в областта на човешките ресурси, за да се даде възможност на Независимия орган да назначава и задържа висококвалифициран персонал, и също така предостави необходимия бюджет. Така в гръцката публична администрация за първи път поетапно ще бъде въведена система за определяне на възнагражденията въз основа на позицията. Органите са се ангажирали да приемат до края на 2019 г. законодателството за категоризиране и допълнителната таблица за заплатите, за да може новата система да влезе в сила от 1 юли 2020 г. За да се гарантира достатъчна самостоятелност в ежедневните операции в областта на информационните технологии, между Независимия орган и Генералния секретариат за информационни услуги беше договорено изготвянето на пътна карта до края на 2019 г. с цел изясняване на съответните им компетенции. На последно място, органите потвърдиха, че е определена подходяща сграда, която до края на 2020 г. ще даде възможност да бъдат разположени всички служби на главното управление на Независимия орган, които понастоящем са разпръснати в 13 сгради.

Органите ще изменят основната схема за разсрочено плащане с цел да се улесни изплащането на данъчните задължения. Договорените промени правят схемата по-гъвкава, включително чрез увеличаване на максималния брой на вноските до 24 или 48 в зависимост от вида на данъка (от сегашните 12 и 24 вноски) и увеличават стимулите за оставане в схемата до пълното уреждане на дълга. За надеждността на тази преразгледана схема е важно, че органите се ангажират да не предлагат *ad hoc* нови схеми за разсрочено плащане.

Поради липсата на напредък по предходния план след края на програмата новата администрация прие нов широк план за действие за изчистване на оставащите просрочени задължения до 2021 г. В края на август 2019 г. размерът на просрочените задължения, наблюдавани при засилено наблюдение, остана висок — 1,3 милиарда евро в сравнение с 1,7 милиарда евро една година преди това. Това е значително над целта за нула просрочени задължения при сключването на програмата по Европейския механизъм за стабилност. Новият план за действие има за цел до декември 2019 г. нетната стойност на просрочените плащания да се намали до 1 милиарда евро и страната да изплати напълно просрочените задължения до края на 2020 г., с изключение на 140 милиона евро за искания за пенсии, които ще бъдат приключени до юни 2021 г. Планът отразява основните предизвикателства пред погасяването на просрочените задължения и е придружен от редица правни, административни и информационни действия за постигане на неговите цели.

В процес на подготовка са мерки за избягване на създаването на нови просрочени задължения (конкретен ангажимент за средата на 2019 г.), но ще е необходимо повече време за тяхното разработване и пълно приложение. При последващия си одит гръцката Сметна палата отбеляза, че е постигнат напредък по повечето от нейните препоръки; някои от ключовите препоръки обаче ще изискват повече време, също и с оглед на много краткия период, изминал от първия одит. Като част от новия план за действие за погасяване на просрочените задължения органите ще създадат управителен комитет с министерско решение, за да се гарантира своевременното изпълнение както на плана за погасяване, така и на плана за избягване на натрупването на нови просрочени задължения. Останалите предварителни одити от страна на гръцката Сметна палата на извънбюджетните фондове и местните органи на управление постепенно приключиха, в съответствие с предвиденото.

Изпълнението на единната бюджетна сметка и единния сметкоплан като цяло протича по план. Пълното изпълнение на единната бюджетна сметка до края на 2019 г. ще изисква допълнителна работа, но като цяло напредва добре. Що се отнася до единния сметкоплан, новото правителство създаде управителен комитет, който да наблюдава проекта, и предприе някои първоначални стъпки за изпълнение на сметкоплана и в бюджета за публични инвестиции. Необходима е обаче по-голяма яснота по отношение на пълното му прилагане в тази област.

СОЦИАЛНО ОБСЛУЖВАНЕ

Държавният съвет потвърди конституционосъобразността на основните елементи на пенсионната реформа от 2016 г., но някои от нейните аспекти ще трябва да бъдат изменени. Органите изготвят предложения за решаване на въпросите, повдигнати в решението на Държавния съвет, и са поели ангажимент да намерят решения за ограничаване на разходите за необходимите изменения в рамките на бюджета на Министерството на труда за 2020 г. Вторият състав на Сметната палата обаче неотдавна направи заключение по отношение на пенсионните права на длъжностните лица от публичния сектор, което е противоположно на решението на Държавния съвет, което създава допълнителна несигурност.

Събирането на предоставените средства за здравеопазване от 2018 г. (конкретен ангажимент за средата на 2019 г.) беше забавено поради промени в графика за изплащане, въпреки че необходимото законодателство скоро ще влезе в сила. Началото на събирането на средствата, първоначално планирано за юни, беше засегнато от решението на органите да удължат максималния срок за събиране до 120 месечни вноски. Въпреки че се очаква повечето доставчици да възстановят средствата в рамките на пет години, промяната все пак води до цялостно намаляване на плащанията и влошава състоянието на ликвидността на здравния фонд. Европейските институции насърчиха органите да увеличат усилията си в тази област.

Органите планират да предприемат редица мерки за рационализиране на разходите за здравеопазване, което би могло да намали несъбраните предоставени средства в средносрочен и дългосрочен план. Степента на амбиция на тези мерки трябва да бъде съизмерима с някои от неотдавна предприетите стъпки в обратна посока. Органите планират създаването на национален регистър за ракови заболявания и агенция за оценка на здравните технологии, укрепването на Комитета за договаряне в областта на лекарствените продукти, ускоряването на работата по развитието на

клинични протоколи и други действия. Това са стъпки в правилната посока, въпреки че се очаква техният ефект да се материализира едва в дългосрочен план. В същото време органите забавиха ежегодната актуализация на ценовия бюлетин, която обикновено води до намаляване на цените на фармацевтичните продукти, и възнамеряват да премахнат 25 %-овата такса за одобряване на новаторски лекарствени продукти. И двете мерки имат потенциала да доведат до увеличаване на размера на събраните предоставени средства през следващите месеци.

Напредъкът по изпълнението на ангажиментите за средата на 2020 г., свързани с увеличаване на дела на централизираното възлагане на обществени поръчки за разходи на болниците и с консолидиране на мрежата от доставчици на здравни услуги, е бавен. Независимо от това органите продължават да бъдат ангажирани с реформата и планират да реструктурират наскоро учредения централен орган за възлагане на обществени поръчки, за да повишат неговата гъвкавост и ефективност в средносрочен план. С техническа подкрепа, предоставена чрез Европейската комисия, органите постигнаха напредък и по отношение на актуализирането на схемата за възстановяване на разходите на болниците. Важно е органите да продължат да надграждат постигнатия напредък.

Органите спряха временно откриването на допълнителни здравни центрове, за да обмислят отново най-подходящата структура за предоставяне на първични здравни грижи, въпреки че изразиха намерението си да запазят основите на вече приетата законодателна реформа. В резултат на това през следващите шест месеца за реалистично се счита откриването на най-много десет допълнителни центъра за първични здравни грижи. Все още предстои да бъде изяснен графикът за въвеждане на ключови елементи на реформата, като например задължителната регистрация при семеен лекар и издаването на направления за лекар специалист от семейния лекар.

В областта на социалната политика реформата на уредбата на обезщетенията за хора с увреждания (конкретен ангажимент за средата на 2019 г.) напредва, но със значителни закъснения от техническо естество, които са извън контрола на органите. Въпреки че модернизирването и опростяването на административните процедури за определяне на статуса на хората с увреждания напредват, все още предстои да бъде приет новият подход за определяне на статуса на хората с увреждания въз основа както на медицинска, така и на функционална оценка. Новата методология трябваше да бъде разработена въз основа на резултатите от пилотен проект, който се забави поради причини, които са извън контрола на органите. След получаването на оценката ще бъде договорен преработен график: при условие че оценката бъде завършена в скоро време, до февруари ще бъде изготвен концептуален документ относно реформата, а самата реформа ще започне до юни 2020 г.

Конкретните ангажименти за края на 2019 г., свързани със завършването на Схемата за социално солидарни доходи и преразглеждането на субсидиите за местния обществен транспорт, продължават да напредват по предвидения график. Органите завършиха втория стълб на Схемата за социално солидарни доходи — за социално приобщаване — и работят по третия стълб, който се основава на предоставянето на услуги за активно участие на пазара на труда, за да се помогне на бенефициерите по схемата да навлязат (отново) на пазара на труда. За постигането на тази цел органите разработват по-систематичен подход към проектирането и управлението на услугите за активно участие на пазара на труда, който беше тестван и който след оценката следва постепенно да бъде разширен. Що се отнася до

предстоящия преглед на системата от субсидии за местния обществен транспорт, органите потвърдиха ангажимента си до края на 2019 г. да направят оценка на целесъобразността на настоящата система от субсидирани цени на местния обществен транспорт и да предприемат последващи действия във връзка с евентуални препоръки за подобряване на системата.

ПОЛИТИКИ В ОБЛАСТТА НА ФИНАНСОВИЯ СЕКТОР

Ликвидността на гръцките банки допълнително се подобри и има признаци, че достъпът на банките до пазара постепенно се възстановява, но въпреки това заварените рискове и предизвикателства продължават да бъдат значителни. Банките все още са изправени пред голям обем необслужвани кредити на фона на други съществуващи предизвикателства, като например крехката рентабилност и силната взаимовръзка между държавата и банките, включително чрез високия дял на отсрочени данъчни кредити в капитала на банките. В бъдеще предизвикателството пред гръцкия банков сектор ще бъде да се повиши неговата устойчивост и да се ускори темпът на намаляване на необслужваните кредити, като едновременно с това се подобри способността му да финансира растежа.

Подобряването на ликвидността на гръцките банки и повишеното доверие на вложителите доведоха до пълното премахване от 1 септември 2019 г. на контрола върху движението на капитали (постоянен конкретен ангажимент). През първите девет месеца на 2019 г. депозитите на частния сектор са се увеличили с около 3,5 %, а спешната помощ за осигуряване на ликвидност е била изцяло изплатена в началото на годината. Въпреки че премахването на контрола върху движението на капитали е довело до нормализиране на функционирането на гръцката икономика и до насърчаване на изграждането на доверие, то прави още по-важна нуждата от спешни усилия за укрепване на банковата система и доверието на вложителите.

Темпът на намаляване на необслужваните кредити през 2019 г. се е ускорил, но равнището им остава много високо. Необслужваните кредити в гръцката банкова система достигнаха най-висок размер през март 2016 г., когато са възлизали на 107,2 милиарда евро (48,8 %). От 2018 г. насам темпът на намаляване на необслужваните кредити се е ускорил, достигайки 45,4 % и 43,6 % от общия размер на потребителските кредити съответно в края на 2018 г. и в средата на 2019 г. Като цяло това съответстваше на оперативните цели, поставени от четирите банки от системно значение, под надзора на надзорния орган. Въпреки че съотношението на необслужваните кредити продължава да е много високо, неотдавнашното ускоряване на темпа на намаляване на необслужваните кредити е по-изразено в абсолютно изражение: размерът на необслужваните кредити е намалял до 75,4 милиарда евро в края на юни 2019 г., т.е. с 13,5 милиарда евро или 15 % на годишна база. През следващите години четирите банки от системно значение планират допълнително значително намаление на необслужваните кредити до 26 милиарда евро или 19,2 % до края на 2021 г. За тази цел ще са необходими допълнителни усилия както от страна на банките, така и от страна на органите: банките трябва да ускорят „органичните“ дейности за реструктуриране на необслужваните кредити и да увеличат усилията си за идентифициране и подходящо справяне със стратегическото неизпълнение на задължения, а от органите се очаква да гарантират, че нормативната уредба и съдебната система са в състояние ефективно да подкрепят реструктурирането на необслужваните кредити.

Инициативи от системно значение като схемата за защита на активите „Херкулес“ могат да спомогнат за изчистването на баланса на гръцките банки. В рамките на схемата всяка банка може да прехвърля необслужвани кредити на управлявани отделно дружества със специална цел, които могат да емитират подчинени облигации, облигации тип „мечанин“ и първостепенни облигации с държавна гаранция за първостепенните облигации. В замяна на предлаганата гаранция държавата ще получи възнаграждение при пазарни условия. Активите ще се управляват от външни дружества за услуги. През октомври 2019 г. Комисията заключи, че схемата, която е подобна на италианската схема за гаранции за секюритизация на необслужваните кредити на банките, не представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Сега вниманието следва да се съсредоточи върху завършването на структурата на схемата за защита на активите и бързото ѝ прилагане. Участието в схемата е доброволно, а пакетът от гаранции би могъл да спомогне за същественото отписване на необслужвани кредити във всички банки. Настоящото подобряване на условията за държавно финансиране позволява на банките да постигат относително ниска цена за държавната гаранция, въпреки че трябва да бъде взет под внимание пазарният риск. Успехът на схемата ще зависи, наред с другото, от баланса на регулаторните капиталови печалби, разходите, свързани с гаранцията, и загубите, произтичащи от продажбите на облигации на инвеститорите. Схемата е с продължителност 18 месеца с възможност за подновяване. Органите биха могли също така да проучат допълнителни мерки, включително допълнителни схеми, за да подпомогнат допълнително стабилността на банковия сектор.

Органите работят по редица инициативи за укрепване на уредбата за реструктуриране на необслужваните кредити, въпреки че има възможност за допълнително ускоряване на темпа на изпълнение. Изпълнението на действията, посочени по-долу, се наблюдава и оценява в рамките на засиленото наблюдение като част от **постоянния конкретен ангажимент** за *„продължаване на изпълнението на реформите, насочени към възстановяване на стабилността на банковата система, включително усилията за реструктуриране на необслужваните кредити“*.

- **Електронни търгове:** Въпреки напредъка през първата половина на 2019 г. повечето електронни търгове все още биват отменяни или временно преустановявани, или пък са неуспешни поради липсата на интерес от страна на оферентите, а повечето от успешно продаваните на търг активи в недвижимо имущество все още се придобиват от банките. Понастоящем тече оценка на установените пречки, довели до отмяната или временното прекратяване на електронни търгове вследствие на процедурни злоупотреби. Гръцките органи са създали работна група за оценка на мащаба на този проблем, както и на други потенциални пречки, като тя има за цел да формулира и препоръча мерки за намаляване на риска. Органите предоставиха първоначален анализ на причините за съществуващото положение и се ангажираха в скоро време да представят пълен доклад.
- **Натрупване на висящи дела за несъстоятелност на домакинствата:** Премахването на натрупаните висящи дела в контекста на уредбата на несъстоятелността на домакинствата (конкретен ангажимент за края на 2021 г.) продължава значително да изостава. От ключово значение е органите да увеличат капацитета за обработка на съдебните органи с цел пълното премахване до края на

2021 г. на натрупаните за разглеждане дела, включително на делата, заведени в рамките на новия режим на защита на основното жилище, като до края на декември 2019 г. те следва да изготвят подходящ актуализиран план за действие. Европейските институции насърчиха органите да направят оценка на промяната в броя на делата в миналото (обработени дела спрямо приток на нови входящи дела) и да представят подходящи мерки за утвърждаване на плана за отстраняване на натрупаните за разглеждане дела до края на 2021 г.

- **Данъчно третиране на отписванията:** Понастоящем се провежда обществена консултация във връзка с повторното въвеждане на благоприятно данъчно третиране на отписванията на кредити, чийто срок изтече в края на 2018 г., за реструктурирания, които са извършени до края на 2019 г. Съответната разпоредба предвижда, че размерът на отписването няма да се разглежда като доход на длъжника и ще бъде освободен от данък върху даренията. Това е насочено към преодоляване на демотивиращите фактори пред реструктурирането, свързани с изтичането на срока на действие на предходното данъчно третиране.
- **Защита на основното жилище:** След пускането в действие на електронната платформа през лятото на 2019 г. мярката беше одобрена от Комисията в рамката на правилата за държавната помощ. Органите предприеха изменения в нормативната уредба и в ИТ платформата с цел улесняване на подаването на заявления. Те възнамеряват да удължат схемата с четири месеца и да я прекратят до края на април 2020 г. Въпреки че такова техническо забавяне може да спомогне за това усвояването на схемата, което понастоящем е слабо, да се засили, то забавя процеса на нормализиране на платежната култура. Органите също така поеха ангажимент за ускоряване на работата по хармонизирането на уредбата на несъстоятелността. Институциите ще докладват за приключването на двата елемента в рамките на процедурата при засилено наблюдение. Съгласно новата уредба ще бъде подходящо да се гарантира свободното изпълнение по всички обезпечения, включително основните жилища, като по този начин ще подпомогне нормализирането на предоставянето на кредити от банковия сектор за икономиката.
- **Уредба на несъстоятелността:** Започна подготвителната работа по хармонизирането и интегрирането на режимите на несъстоятелност. Разработването на добре дефинирана и съгласувана в рамките на системата единна рамка е много желателно и следва да бъде поверено на комитет за изготвяне на законодателен текст и извършено без ненужно прибързване, а по цялостен и технически обстоен начин. Органите изготвиха концептуален документ, който ще послужи като основа за изработването на проект на нова единна правна уредба на несъстоятелността до края на април 2020 г., в който се определят основните цели на тази реформа.
- **Граждански процесуален кодекс:** Напредъкът по оценката на прилагането на изменения Граждански процесуален кодекс е в ход, но изостава от графика поради натрупани в миналото закъснения. Въз основа на консултация със заинтересованите страни понастоящем съответната работна група извършва цялостна оценка на реформата. Нейната работа ще бъде последвана от сформиранието на комитет за изготвяне на законодателен текст, който ще изготви евентуални необходими изменения, които следва да бъдат приети до края на 2020 г.
- **Финансово обучение на съдии:** Органите докладваха за по-нататъшен напредък по отношение на предоставянето на финансово обучение за съдии, по-специално в областта на несъстоятелността на домакинствата. Два проекта за президентски укази бяха представени пред Държавния съвет с оглед на изискваната оценка на

конституционносъобразността. Органите напредват и с назначаването на деловодители в съдилищата — действие, чието изпълнение значително се забави.

- **Правни гаранции за банкови служители, занимаващи се със случаи на реструктуриране:** Беше прието изменение на Наказателния кодекс, насочено към разрешаване на въпросите, свързани с висящи съдебни дела срещу банкови служители, участвали в реструктуриране на дълг в миналото, и защитата на тези лица в контекста на текущи и бъдещи реструктурирания. Ефектът от това законодателство в контекста на гръцката правна уредба ще бъде следен в рамките на процедурата при засиленото наблюдение.
- **Държавни гаранции:** През септември 2019 г. размерът на изисканите държавни гаранции по кредити продължи да бъде значителен, като дори е нараснал след предишния доклад, главно поради увеличението на изисканите от банковия сектор гаранции, въпреки усилията за ускоряване на темпото на обработка. Органите представиха актуализиран план за действие и съответен седемгодишен план за плащане за изчистване на натрупаните изискани от търговските банки гарантирани кредити в размер на 2 милиарда евро. Планът за действие има за цел затрудненията да се преодолеят в сътрудничество с банките, като същевременно се увеличат човешките ресурси на Общата счетоводна служба и се подобри информационната рамка. Като се има предвид, наред с другото, дългият период от момента на изискването на гаранциите, който за някои от тях датира от 2012 г., органите търсят възможности за профил на плащанията с максимална продължителност от четири години, като същевременно се осигурят подходящи мерки за гарантиране на доверието в него.

Гръцкият фонд за финансова стабилност продължи да упражнява своите права на акционер в четирите банки от системно значение, допринесе за политиките за реструктуриране на необслужваните кредити и подобри тяхното управление. Фондът в качеството си на акционер оцени и одобри няколко продажби, оспори стратегиите и политиките на банките и допринесе за политиките за намаляване на необслужваните кредити. До октомври 2019 г. банките са изпълнили в голяма степен препоръките на Фонда от прегледа на изпълнението и управлението на управителните съвети през 2017 г., които бяха свързани главно с културата за управление на риска на банките и рамките за съответствие и вътрешен контрол. Изпълнението на стратегията на Фонда за продажба на активи, одобрена през 2018 г., е в първата си, подготвителна фаза, през която Фондът има за цел ефективно да подлага на преглед стратегиите на банките и бизнес моделите с цел насърчаване на инициативи за повишаване на стойността. Все още не са приключили дискусиите между Фонда и Министерството на финансите относно потенциалното участие на други органи в последния етап на продажбата и относно правната защита за управленските органи и персонала на Фонда. Запазването на независимостта на Гръцкия фонд за финансова стабилност е ключов момент в процеса на възстановяване на стабилността на банковия сектор.

ПАЗАР НА ТРУДА

Гръцките органи се ангажираха да продължат да наблюдават развитието на пазара на труда и заплатите и възнамеряват да извършат последваща оценка на неотдавнашното увеличение на минималната работна заплата. Тази дейност ще бъде подпомогната с техническа подкрепа от Световната банка, която се предоставя

чрез Европейската комисия, като резултатите от нея ще бъдат включени в следващия преглед на минималната работна заплата през 2020 г.

Органите са на път да завършат изпълнението на плана за действие за борба с недекларирания труд за периода 2017—2019 г. до края на 2019 г. и подготвят последващи действия. В настоящия план за действие се насърчава интегриран подход към недекларирания труд, включително мерки за засилване на сътрудничеството между различните институции и подобряване на капацитета за откриване на недеклариран труд. След като бъде извършена последваща оценка на всички предприети мерки с техническа подкрепа, предоставена чрез Европейската комисия, органите ще разработят последващи действия във връзка с плана за действие. Тези мерки са придружени с редица допълнителни стъпки, които бяха предприети неотдавна, за да се насърчи работата в официалната икономика и да се ограничи злоупотребата с работата на непълно работно време, която често прикрива недеклариран труд на пълно работно време. Те включват по-специално увеличение на възнаграждението за извънреден труд за работниците на непълно работно време и разширяване на системата за регистрация на заетостта, така че тя да обхване и нестандартните форми на заетост. През 2020 г. правителството планира също така да въведе цифровизирана система за регистриране на работното време.

С новия Закон за развитието от октомври 2019 г. бяха въведени редица промени в уредбата на колективното договаряне. Със закона се въвежда възможността за неучастие в договарянето на секторно равнище за определени предприятия. С него се изменя също така и процедурата за удължаване на секторните споразумения, което вече не е автоматично, а подлежи на определени условия по преценка на министъра на труда. Други нови елементи включват създаването на публичен регистър за сдруженията на работодателите и профсъюзите, за да може да се проверява по-ефективно тяхната представителност, както и ограничаване на едностранното прибягване до арбитраж. Предстои да се види как тези промени ще засегнат колективното договаряне на практика. Въпреки че новите изисквания за удължаване на колективните трудови договори могат да намалят стимулите за договаряне на секторно равнище, възможностите за неучастие — ако бъдат приети от социалните партньори — могат да насърчат социалния диалог както на ниво предприятие, така и на секторно равнище.

Новото правителство предприе амбициозна програма за реформи, насочена към модернизирването на образователната система и доближаването ѝ до добрите практики. Този импулс е похвален и отдавна необходим с оглед на дългосрочните предизвикателства, включително неефективното разпределение на ресурсите, ниската степен на автономност, ниските образователни резултати, несъответствието между търсените и предлаганите умения и слабостите в управлението на висшите учебни заведения.

ПРОДУКТОВИ ПАЗАРИ И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ

Въпреки малкото ангажименти за реформи в областта на продуктовите пазари и конкурентоспособността с краен срок, съответстващ на настоящия цикъл на засилено наблюдение, следва да се подчертае, че в рамките на програмата беше поставено началото на ключови структурни реформи в тази жизненоважна област, които ще изискват устойчиво изпълнение в продължение на няколко

години, за да се осигури трайно подобрене на бизнес средата, инвестициите и растежа. Широкомашабните структурни реформи, започнати през последните години, вече започнаха да подобряват функционирането на продуктовите пазари на Гърция. Пазарният дял на износа на Гърция нараства и преките чуждестранни инвестиции бележат възходяща тенденция, макар и от много ниска начална позиция. Въпреки това ще бъдат необходими допълнителни усилия за преодоляване на значителния недостиг на инвестиции в Гърция и за подобряване на класирането на Гърция в сравнителните международни показатели за конкурентоспособност. Дългосрочните слабости включват регистрирането на собствеността и изпълнението на договорите, а в области като цифровата икономика, регулирането на продуктовите пазари и конкурентоспособността на регионално равнище също са налице съществени възможности за подобрене.

Новата администрация заяви намерението си да преследва дневен ред на политиката, който благоприятства в голяма степен растежа и инвестициите. От встъпването си в длъжност досега правителството е предприело редица първоначални стъпки, които полагат основите за подобряване на бизнес средата. Това включва законодателство за насърчаване на прехода към „цифрова държава“, подобряване на качеството на законодателството и насърчаване на напредъка по отношение на правната кодификация. Администрацията предприема и първи стъпки към координиран подход за насърчаване на „насочената навън“ ориентация на гръцката икономика, където би могло да бъде възприета много по-амбициозна стратегия. Напредъкът по отношение на възстановяването на баланса в икономиката към обещаващи експортно ориентирани сектори, като например селското стопанство и хранително-вкусовата промишленост, туризма, транспорта и логистиката и високите технологии, включително чрез разработването на стратегии за интелигентна специализация, ще спомогне за укрепването на текущата сметка и компенсирането на силно отрицателната и влошаваща се нетна международна инвестиционна позиция.

Допълнителни мерки бяха въведени чрез наскоро приетия Закон за развитието. Наред с другото, те включват привеждане в съответствие на системата за класификация на вредните въздействия с екологичната класификация, която е хармонизирана със съответните законодателни актове на ЕС, намаляване на изискванията за лицензиране и разработване на Единна цифрова карта за осигуряване на яснота и прозрачност за инвеститорите относно правилата за земеползване, както и промени в пространственото планиране с цел ускоряване на големите инвестиционни проекти.

Правителството е постигнало добри първоначални резултати при стартирането на инициативи за укрепване на бизнес средата и планира по-нататъшни действия за рационализиране на регулаторните процеси и стимулиране на инвестициите в ключови сектори. В действителност, от ключово значение е да се осигурят устойчива сигурност и по-големи стимули за инвеститорите. За тази цел правителството посочи, че ще продължи да отдава приоритет на по-нататъшните действия за рационализиране и ускоряване на процеса на лицензиране, по-специално по отношение на лицензирането за екологична съобразност. Това би било особено важно за стимулиране на инвестициите, особено в дейности с голямо икономическо въздействие. Също толкова важно би било предприемането на допълнителни действия за преразглеждане на уредбата на земеползването и лицензирането в Атика и за укрепване на механизмите за правоприлагане.

Новата администрация изготви преработени планове за действие, които да служат като насоки за завършването на реформата в областта на инвестиционното

лицензиране, която е част от конкретните ангажименти до 2022 г. Според преразгледаните планове органите се ангажират да спазват сроковете, определени в рамката на засиленото наблюдение. Въпреки това предишните забавяния затрудниха спазването на някои елементи на реформата (например относно опростяването на законодателството в 24-те сектора, които все още не са обхванати от реформата в областта на инвестиционното лицензиране, и относно разработването на инструменти за екологичната част на рамката за инспекции). Поради това от ключово значение ще бъде правителството да осигури подходящи ресурси за този процес. Що се отнася до преразглеждането на класификацията на вредните въздействия, органите са поели ангажимент до средата на 2020 г. да приведат тази система в съответствие със системата за екологична класификация, в съответствие със съответната разпоредба, включена в приетия неотдавна Закон за развитието, което е година по-рано от крайния срок за този ангажимент. Освен това работата по тръжната процедура за съответната информационна система, която трябва да бъде завършена до края на 2019 г., напредва като цяло съгласно графика. Накрая, органите поеха ангажимент за запазване на целостта на ползите от ключови реформи, като за тази цел се очаква да бъде създаден официален механизъм.

Реформите в областта на земеползването напредват. Изготвени са карти на горите за около 95 % от страната, с което по същество е постигната целта за завършване на подготовката на последната фаза на картите на горите (**конкретен ангажимент за средата на 2019 г.**). 44 % от тези карти са ратифицирани и следователно стават окончателни. Кадастралното картографиране е приключило за около една трета от 39-те милиона права на собственост в Гърция, а останалата част е в процес на изпълнение. Декларирането на собствеността за целите на кадастралното картографиране се увеличава и органите обмислят по-нататъшни стъпки за ускоряване на този процес. Изграждането на институционалната рамка за кадастъра напредва, но се сблъсква с някои трудности. По-специално, като се има предвид, че през пролетта интегрирането на ипотечните служби в новата кадастрална агенция протичаше по-бавно от планираното, органите поеха ангажимент да ускорят прехода към новата структура. В областта на териториалното устройство бяха предприети положителни законодателни стъпки, насочени към ускоряване на изпълнението на местните пространствени планове и одобряване на големи инвестиции (специални пространствени планове).

Органите са предприели усилия за стабилизиране на финансите на заварения енергиен оператор — Държавната електрическа корпорация, и са обявили амбициозни реформи на енергийния пазар, които ще окажат влияние върху графика за изпълнението на целевия модел за електроенергията (конкретен ангажимент за средата на 2019 г.). Решителните стъпки, предприети от органите за укрепване на финансите на Държавната електрическа корпорация, са отразени в положителния шестмесечен финансов доклад, който представляваше важен сигнал за пазарите. Понастоящем органите разработват мерки за справяне с дългосрочните предизвикателства, свързани със забавените плащания и стратегическите неизпълнители. Органите решиха да отменят последния планиран търг през октомври в рамките на NOME (*Nouvelle Organisation du Marché de l'Electricité*), който беше преходна мярка, докато бъдат изпълнени реформи на енергийния пазар за отваряне за конкуренцията. Една такава реформа беше изпълнението на целевия модел; то е в ход и следва да бъде завършено в рамките на новия краен срок — юни 2020 г. Следваща стъпка е обвързването със съседните пазари. Приветстват се предложенията на органите за ускоряване на развитието на форуърдния пазар.

Органите предложиха амбициозен план за по-дългосрочна трансформация на енергийния пазар в Гърция и съобщиха за намерението си официално да представят преразгледани антитръстови мерки през януари 2020 г. В основата на енергийната стратегия е затварянето на целия капацитет за производство на електроенергия чрез изгаряне на лигнитни въглища до 2028 г., като значителна част от затварянията на централи ще бъде извършена много по-рано. Правителството обмисля също предприемането на по-нататъшни стъпки за отваряне на пазара за конкуренция. Ако тези планове бъдат изпълнени изцяло, още през 2020 г. може да се наблюдава значително развитие на основан на целеви модел отворен пазар, който е по-малко зависим от изкопаемите горива и е отворен за разширяване на капацитета си за производство на енергия от възобновяеми източници. Макар че се приветства посоката на тази по-дългосрочна стратегия, са необходими по-бързи стъпки за справяне с господстващото положение на пазара на Държавната електрическа корпорация, например чрез текущото антитръстово производство. Данните относно пазарните дялове на Държавната електрическа корпорация показват, че конкурентите навлизат на пазара на дребно и на едро, но нейното господстващо положение на пазара и изключителният ѝ достъп до производството на електроенергия чрез изгаряне на лигнитни въглища продължават да бъдат загриженост. В този контекст следва да се отбележи, че предвид правната несигурност и липсата на прозрачност не беше одобрена нито една оферта на втория кръг на тръжната процедура през юли 2019 г. за продажба на активите за производство на електроенергия чрез изгаряне на лигнитни въглища (неизпълнен конкретен ангажимент за края на 2018 г., който претърпя закъснения). Неосъществяването на тази продажба доведе до нарушение на антитръстовия ангажимент, така че трябва да бъде намерен алтернативен вариант. Органите съобщиха официално за намерението си да представят преразгледани мерки през януари 2020 г.

Пазарът на газ в Гърция е все още е малък, но расте. Приключилата продажба на преносната мрежа, а именно на националния оператор на системата за пренос на природен газ, както и текущата продажба на Обществената газова компания ще доведат до допълнително отваряне на пазара и до инвестиции на национално равнище, докато текущият напредък по проекти като междусистемния газопровод България—Гърция и растящият внос на втечен природен газ показват потенциала на Гърция да се превърне в регионален енергиен център. Органите правят преглед на планираната продажба на Обществената газова компания, въпреки че преразгледаният план е окуражаващ и включва продажбата на по-голям държавен дял и мерки с цел гарантиране на пълно отделяне.

ГРЪЦКАТА КОРПОРАЦИЯ ЗА АКТИВИ И УЧАСТИЯ И ПРИВАТИЗАЦИИ

Работата на Гръцката корпорация за активи и участия в ключовите области, обхванати от поетите към Еврогрупата ангажименти, продължава. Изпълнението на стратегическия план (**постоянен ангажимент**) продължава, а прегледът на управителния съвет напредва. Управителният съвет на корпорацията приключи прегледа/замяната за повечето от своите държавни дъщерни предприятия (**конкретен ангажимент за средата на 2019 г.**) в съответствие с техническата осъществимост. Това включва назначаването на нови членове на управителния съвет на „Гръцки пощи“ и Държавната електрическа компания, с което се улесняват необходимите промени в тези дружества. Органите се ангажираха пълноценно с реформата на Гръцката корпорация за активи и участия. Чрез законодателно изменение те подобриха съществено

положението, свързано с ниските тавани на заплащането на директорите за по-големите нерегистрирани на фондовата борса държавни предприятия в рамките на дружеството, като по този начин улесниха процеса на преглед на управителните съвети. След публикуването на третия доклад за засилено наблюдение през юни 2019 г. дружеството постигна допълнителен напредък в подобряването на корпоративното управление в държавните предприятия. Първите консолидирани финансови отчети на групата за 2018 г. бяха изготвени и представени за одобрение на общото събрание. Изпълнението на механизма за координация, който управлява взаимодействието между органите и дружеството по отношение мандатите и целите на държавните предприятия в рамките на дружеството, бе възобновено през октомври, като приоритет беше даден на четири държавни предприятия (централните пазари на Атина и Солун, Коринтския канал и организатора на национални панаири Hellenex). Очаква се мандатите и конкретните резултати за тези държавни предприятия да бъдат финализирани скоро, тъй като дружеството вече е извършило значителна подготвителна работа, която е била обсъдена с компетентните органи.

Органите засилиха значително динамиката на процеса на приватизация. Актуализираният план за развитие на активите бе приет (**постоянен ангажимент**), а напредъкът по текущите сделки се ускори през последните три месеца. По-специално:

- **Hellinikon (развитие на обекта на бившето международно летище в Атина, неизпълнен конкретен ангажимент за края на 2018 г.):** Органите отдадоха голямо значение на сделката и се ангажираха сериозно с нея, засилвайки значително усилията за завършване на създаването на предварителни условия за осъществяване на прехвърлянето на акции на предпочитания инвеститор Lamda. Като цяло скорошният напредък е значителен и финансовото приключване може да се осъществи през идните месеци.
- **Яхтеното пристанище Alimos (конкретен ангажимент за средата на 2019 г.):** предпочитаният инвеститор беше избран на 16 април 2019 г. Сметната палата одобри тръжната процедура на 26 юни 2019 г. Следващите етапи са процедурни. Така бе постигнат задоволителен напредък по тръжната процедура за дългосрочната концесия на яхтеното пристанище Alimos, въпреки че финансовото приключване не се очаква преди края на 2019 г.
- **Hellenic Petroleum (конкретен ангажимент за средата на 2019 г.):** За съвместната продажба (заедно с PanEuropean Oil и Industrial Holdings S.A. — другия стратегически акционер на Hellenic Petroleum) на мажоритарен пакет от акции (50,1 %) не беше представена нито една обвързваща оферта, поради което конкретната сделка не приключи с положителен резултат. Следователно финансовото приключване неизбежно ще претърпи значителни закъснения. На Фонда за развитие на активите на Република Гърция, Taired, бе предоставен технически мандат за проучване на всички налични варианти за изпълнение на сделката. Окончателното решение относно структурата и графика ще бъде взето от гръцките органи и следва да бъде определено въз основа на това, което ще осигури най-добрата търговска и стратегическа стойност за Гърция. До края на 2019 г. се очаква бъде изяснен подходът и да бъде финализиран графикът.
- **Продажба на 30 % от международното летище в Атина:** Нерешените въпроси, свързани с корпоративното управление, които забавиха сделката, бяха разрешени от органите. По този начин тръжният процес започна. На 29 октомври 2019 г. десет инвестиционни схеми изразиха интереса си (фаза А) да

придобият 30 % дял от дружеството. Очаква се обвързващите предложения да бъдат представени в началото на 2020 г., а финансовото приключване на сделката се очаква преди края на 2020 г.

- **Обществената газова компания:** Органите обмислят промени в корпоративното ѝ реструктуриране и разделяне на търговско поделение (за доставка на едро и на дребно на газ) и инфраструктурно поделение (за мрежи за разпределение на природен газ), докато интересите на компанията в международни стратегически газови инфраструктурни проекти ще бъдат прехвърлени към нова корпоративна организация. Корпоративната структура е политически избор, който трябва да бъде направен от органите, при условие че тя е в съответствие с принципите на приетите през юни 2018 г. договорености. Гръцките органи заявиха намерението си да пристъпят към пълно освобождаване от дяловете си (65 %) както в търговското, така и в инфраструктурното поделение, и по този начин да увеличат очакваните постъпления от приватизацията, като също така се улесни отделянето от пазара на природен газ.
- **Концесия на магистрала „Егнатия“:** предвид предишни закъснения и пречки, все още е необходимо предприемането на няколко действия преди подаването на обвързващи оферти (свързани наред с другото с изпълнението на ценовата политика за изминат участък, одобрена от Комисията, изграждането и експлоатацията на станции за пътно таксуване и сертифицирането за безопасност на мостове и тунелите). Органите подчертаха своя ангажимент да отблокират сделката, но ще бъдат необходими решителни последващи действия.
- **Регионални пристанища:** органите имат положително отношение към предоставянето на гъвкавост при избора на структурата на приватизационната сделка (напр. мастер концесия, подконцесия, продажба на капиталов дял) за всяко пристанище. Очаква се консултантите на Taired да предоставят скоро съответното проучване, а органите да предприемат необходимото законодателно изменение, с което да предоставят на Taired гъвкавост при избора, за да може да започне тръжната процедура за първите две пристанища.

ПУБЛИЧНА АДМИНИСТРАЦИЯ И ПРАВОСЪДИЕ

Процесът на подбор на административни секретари (ангажимент за края на 2018 г.) бе отменен и заменен със създаването на длъжност за постоянен секретар и със значителна промяна в делегирането на правомощия за подписване за отделни актове от политическо на административно равнище. С цел запазване на постиженията по отношение на деполитизирането на публичната администрация и институционалната приемственост обаче органите се ангажираха приетите мерки да се изпълняват без забавяне, а процесът на подбор на директори и началници на отдели продължава в съответствие със съществуващата нормативна уредба. Органите се ангажираха също да въведат отново до май 2020 г. открит процес на подбор на висши управленски длъжности в правните субекти на публичното и частното право и да приемат мерки за създаване на постоянни организационни структури в президентската служба. Завърши провеждането на независима оценка на процеса на подбор на административни секретари (конкретен ангажимент за средата на 2019 г.)

С всеобхватното законодателство относно функционирането на централната администрация, което бе първото съществено законодателство, представено от

новото правителство, бяха въведени редица ключови разпоредби за модернизиране на публичната администрация, включително укрепване на капацитета на правителството за централизирано координиране. Предвид това, че слабата координация е една от трайните слабости на публичната администрация, укрепването на ролята и на ресурсите на службата на министър-председателя представлява важна реформа. Освен това с този основен закон за кодификацията се консолидира ролята на министерския съвет и се определят конкретни разпоредби за годишното планиране и мониторинг на правителствените приоритети. В закона са включени също разпоредби за хармонизиране и укрепване на законодателния процес в централната администрация, в това число подобряване на процеса на оценка на въздействието.

Приетите по време на програмния период реформи, като например схемата за мобилност и оценката на изпълнението продължават да се прилагат като цяло с добро ниво на участие. По отношение на надеждността на реформата на схемата за мобилност е важно трансферите на служители да бъдат ускорени. Във връзка с това органите са се ангажирали да въведат до края на 2019 г. правни разпоредби, с които ще се гарантира по-бързо провеждане на подбора в рамките на схемата за мобилност. Инициативата е добре дошла, като се има предвид, че ще повиши допълнително доверието в тази схема сред структурите на сектор „Държавно управление“.

Новата администрация предприе също така действия за изпълнение на други текущи реформи в тази област като стратегията за управление на човешките ресурси и правната кодификация, и въведе целенасочени подобрения, демонстрирайки по този начин отново ангажимента си за реформи. Започналият през август 2018 г. цикъл от схемата за мобилност напредва с незначителни закъснения, а оценките на изпълнението за 2018 г. бяха завършени (и двете мерки са **конкретни ангажименти за средата на 2019 г.**). Новата администрация пое ангажимент във връзка с пътна карта за завършване на стратегията за управление на човешките ресурси до 2023 г. Освен това в края на 2019 г. всеки служител ще бъде обвързан със специфично описание на длъжност/позиция. Структурите на сектор „Държавно управление“, които не спазват изискванията, няма да могат да искат да им бъдат предоставени нови позиции. По отношение на правната кодификация е важно текущият преглед на националния портал за кодификация да приключи бързо, за да бъде осигурено навременното започване на тръжната процедура.

Наемането на постоянен персонал остава в рамките на целта за наемане на персонал, която органите са определили в своя бюджет и в средносрочната фискална стратегия, като те предприемат действия за възстановяване на контрола върху наемането на временно нает персонал. Бе изчислено, че целевият показател за наемане на временно нает персонал (т.е. средното равнище на временно наетия персонал през 2016 г.) е бил надвишен с 1500 души, когато бе публикуван предишният доклад за засилено наблюдение (данните обхващат периода до февруари 2019 г.), докато настоящата прогноза надвишава целевия показател с 5200 души (данни до септември 2019 г.). С неотдавнашно изменение бяха премахнати редица важни изключения от стандартните правила за наемане на временни служители, с което следва да се увеличи контролът от страна на Министерството на вътрешните работи върху наемането на персонал, и така вероятно да се постигне постепенно намаляване на броя на временните служители.

Няколко неотдавнашни разпоредби относно възнагражденията поражда опасения относно надеждността на единната скала за възнагражденията. С тези разпоредби относно възнагражденията конкретни щатни групи в някои приоритетни служби се определят в най-високото равнище на заплащане, и се разширява обхватът на надбавката за „лични разлики“. Органите са поели ангажимент да засилят и централизират контрола върху реформата на единната скала за възнагражденията и процедурите за наемане на работа чрез създаването на междуведомствена работна група с мандат да представи конкретни мерки до края на 2019 г., които ще бъдат изпълнени до януари 2020 г.

Правителството прие законодателство за насърчаване на прехода към цифрова държава, в който новосъздаденото Министерство на цифровото управление ще играе водеща роля. Задачите на министерството са да създаде цифрова публична администрация чрез поредица от важни проекти в областта на информационните технологии. Проектите, които следва да се осъществят в краткосрочен план, включват разработването на единна цифрова идентичност за удостоверяване на автентичността на всички трансакции с държавата, опростяването на конкретни административни процедури за гражданите и предприятията и създаването на единна платформа (gov.gr) с цел обединяване на информацията и електронните услуги, предлагани от държавата. В средносрочен и дългосрочен план целта на Министерството е по-нататъшно развитие на инфраструктурата за мрежите 5G и насърчаване на оперативната съвместимост на публичните системи и регистри. Органите също така преразглеждат съществуващата национална цифрова стратегия, като определят рамката за цифровата трансформация на публичната администрация и на икономиката като цяло.

Новата администрация поема ангажимент да пристъпи към третата фаза от реформата на централния платежен орган, която претърпя значителни закъснения. При третата фаза ще бъде създадена интегрирана информационна система и ще се разшири мандатът на органа, за да бъдат включени задачи за клиринг, с което ще се подобри управлението на публичните финанси. За това ще са необходими няколко действия, включително законодателни изменения, проект в областта на информационните технологии, който ще започне в началото на 2020 г., както и създаването на съвместна работна група за преглед на съществуващите процеси за клиринг.

Напредъкът по изпълнението на ангажиментите в областта на правосъдието е неравномерен. Законодателството относно задължителното електронно подаване и обработване на правни документи в административните съдилища бе прието през октомври 2019 г., но ще влезе в сила едва от януари 2021 г., което е година по-късно от очакваното по този конкретен ангажимент за края на 2019 г. Същевременно изпълнението на втората фаза от интегрираната система за управление на съдебните дела, което е ангажимент за средата на 2020 г., напредва с добри темпове. Тръжната процедура (**конкретен ангажимент за средата на 2019 г.**), която претърпя закъснения, приключи през ноември 2019 г., а публикуването на тръжната процедура трябва да се състои до декември 2019 г. след приключването на текущите административни производства в Министерството на цифровото управление. Основната цел на реформата е да се подобри качеството и ефикасността на съдебната система чрез единна информационна среда.

Рамката за задължителна медиация, която бе отлагана два пъти, скоро ще влезе в сила. С измененията се гарантира съответствието на рамката за медиация с гръцката

конституция и правото на ЕС, намаляват се категориите спорове, за които се прилага задължителна медиация, и минималните разходи за медиация и се променят няколко процедурни и технически аспекти на рамката.

Изпълнението на националния план за действие за борба с корупцията е в ход. Органите считат, че по-голямата част от над 100-те действия са приключили, а останалите са стартирали. Трайното изпълнение ще бъде от ключово значение. През август 2019 г. изпълнението на плана, който е конкретен ангажимент за средата на 2021 г., стана част от мандата на новия независим национален орган за прозрачност, който ще стане напълно оперативен през 2020 г. Агенцията обединява редица функции, които в миналото бяха извършвани от различни органи, и ще разполага с по-голям институционален капацитет за борба с корупцията.

Приетите през юни 2019 г. законодателни изменения, с които степента на обществена опасност на активния подкуп беше намалена от тежко на леко престъпление, буди загриженост. Съответните изменения на Наказателния кодекс и на Наказателно-процесуалния кодекс предизвикаха критики от страна на Групата на държавите срещу корупцията и на работната група по въпросите на подкупването на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие. Проектостановищата, публикувани за обществено обсъждане през октомври 2019 г., не допринасят напълно за отпадането на тези опасения. Констатациите на планираната съвместна мисия на Групата на държавите срещу корупцията и Организацията за икономическо сътрудничество и развитие могат да предоставят полезни насоки на органите с цел предприемането на подходящи допълнителни действия, включително законодателни изменения.

Комисията продължи да следи развитието на съдебните производства срещу членовете на експертната комисия на Taired и на бившия председател и висшия персонал на Гръцкия статистически орган. Делото срещу бившия председател на Гръцкия статистически орган, А. Georgiou, свързано с обвинения, внесени във връзка с фискалната статистика, бе прекратено окончателно. През януари 2020 г. е предвидено изслушване по дело за обезщетения за вреди за клевета по граждански ред, внесено от г-н Georgiou. По делото срещу комитета от експерти имаше допълнително положително развитие след последния доклад за засилено наблюдение: тъй решението на състава на апелативния съд в Атина не е било обжалвано, оттеглянето на обвиненията, повдигнати срещу комитета от експерти, продължава да е в сила.

ОБЩА ОЦЕНКА НА НАПРЕДЪКА ПО АНГАЖИМЕНТИТЕ ЗА РЕФОРМИ

Новата администрация заработи бързо и веднага след встъпването си в длъжност потвърди намерението си да следва плана за реформи, одобрен в контекста на рамката за засилено наблюдение. Правителството се ангажира положително и конструктивно с европейските институции и на всички равнища е налице висока степен на откритост и желание за сътрудничество. Правителството предприе важни стъпки за подобряване на координацията на икономическите политики, което ще бъде от основно значение за гарантиране на навременното приключване на конкретните ангажименти, поети от Гърция.

Водещите реформи, приети до момента от новата администрация, както и цялостният ѝ насочен към стимулирането на растежа подход, бяха добре приети от пазарите. Доходността по гръцките ценни книжа намалю до рекордно ниски стойности

(като лихвите по ценните книжа с 3-месечен матуритет са отрицателни), превишаващи като цяло благоприятното развитие на европейските пазари на държавни облигации, контролът върху движението на капитали беше премахнат по-рано от очакваното, а икономическите нагласи са на равнищата отпреди кризата. Запазването на икономическото възстановяване продължава да допринася за намаляване на високото равнище на безработица, като през 2020 г. се очаква растежът да нарасне благодарение на обявените намаления на данъците върху труда и капитала. По-добрите икономически перспективи започнаха да се отразяват на рейтингите на гръцките държавни облигации и за новата администрация ще бъде от основно значение да продължи усилията си, тъй като ще бъде подложена на контрол от инвеститорите за продължителен период от време в контекста на икономическото отслабване на търговските партньори на Гърция.

Правителството представи проект на бюджетен план, който съответства на договорените фискални цели, спазва всички изисквания на Пакта за стабилност и растеж през 2020 г. и в който е обявена сериозна данъчна реформа за 2020 г. Новата администрация компенсира фискалното въздействие на приетите през май 2019 г. мерки, като преразгледа таваните за разходите до по-реалистични равнища, а същевременно бе осигурено още фискално пространство посредством допълнителни данъчни приходи. Освен това правителството изготви пакет от благоприятни за растежа мерки за 2020 г., с които данъчното облагане се измества от капитала и труда към по-малко деформиращи данъци като данъка върху добавената стойност или данъка върху недвижимото имущество, и увеличи социалните разходи за семейства с деца. Пакетът от мерки ще бъде приложен по неутрален за салдото начин и ще подобри качеството на публичните финанси, както и ще даде тласък на растежа през 2020 г. Европейските институции предвиждат, че договорената цел за първичен излишък от 3,5 % от БВП ще бъде превишена през 2019 г. и ще бъде постигната през 2020 г., което се равнява на излишък по консолидирания държавен бюджет от 1,3 % от БВП през 2019 г. и на 1,0% от БВП през 2020 г.

Макар че бяха предприети важни реформи, ще бъде от ключово значение да се запази динамиката с цел постигане на резултати във връзка с няколко амбициозни плана за действие. В основни области на приватизацията, бизнес средата и цифровото управление се наблюдава положителна динамика и бяха приети нови инициативи за осигуряване на ефективна рамка за колективно договаряне или се разработват такива с цел укрепване на банковия сектор. В този контекст органите надхвърлиха значително конкретните ангажименти, поети пред Еврогрупата. Напредват важни реформи в областта на земеползването, данъка върху недвижимото имущество и данъчната администрация. Органите разработиха стабилни планове за реформи с цел преодоляването на заварените закъснения, които повлияха редица ангажименти, поети пред европейските партньори, най-вече по отношение на уравниването на просрочени плащания, реформата на публичната администрация и реформите на енергийния пазар. Когато е уместно, тези планове включват алтернативни или допълнителни мерки с равностоен ефект спрямо ангажиментите, поети пред Еврогрупата. Понастоящем органите работят за наваксване на изоставането при реформите във финансовия сектор, но плановете ще трябва да бъдат конкретизирани в бъдеще. Трайното изпълнение на тези реформи ще бъде наблюдавано отблизо в рамките на последователните доклади за засилено наблюдение, за да се гарантира, че конкретните ангажименти, поети пред Еврогрупата през юни 2018 г., остават в сила.

Гърция е предприела необходимите действия за изпълнението на конкретните си ангажименти за реформи за средата на 2019 г. По-нататъшни действия ще бъдат от решаващо значение и където е необходимо ще ускорят реформите. В оценката се вземат предвид усилията на новата администрация през последните месеци да изпълни поетите ангажименти, в условията на напредъка по по-широката ѝ програма за реформи и готовността ѝ да ги подготви в тясно сътрудничество с институциите.

ДЪРЖАВНО ФИНАНСИРАНЕ

Насърчена от отчетливото намаление на доходността по облигациите, Гърция продължи да засилва своето присъствие на пазара на държавни облигации чрез емитирането на облигации през юли и повторно отваряне на сметките по предходна емисия през октомври. През юли Агенцията за управление на публичния дълг извърши за трети път операции на пазарите, като емитира 7-годишна държавна облигация с доходност 1,9 %. През октомври бе постигната още една рекордно ниска доходност от 1,5 % по 10-годишна държавна облигация. Гръцкият спред на доходността спрямо германските държавни облигации продължи да намалява, достигайки 1,9 процентни пункта за 10-годишния матуритет през септември 2019 г., което е намаление от 3,5 процентни пункта спрямо миналата година. Подобряването на финансовото положение започна да се отразява на държавния кредитен рейтинг на Гърция. През настоящия отчетен период не е била използвана сметката на паричния резерв. Държавните парични резерви, които включват сметката на паричния резерв в размер на 15,7 милиарда евро и други резерви, бяха високи и в края на септември 2019 г. възлизаха на около 20,3 милиарда евро. Наличните резерви са достатъчни за покриване на нуждите от държавно финансиране за повече от две години напред.

Частичното предсрочно погасяване на заемите от Международния международен фонд, което се очаква да се осъществи до края на ноември, е приветствана стъпка и важен положителен сигнал. След приключването на националните процедури управителните органи на Европейския механизъм за стабилност и на европейския инструмент за финансова стабилност се отказаха от правото си за пропорционално изплащане на 28 октомври. Трансакцията ще бъде финансирана чрез средства, събрани по-рано тази година, и се очаква да има положително, но ограничено отражение върху устойчивостта на дълга, тъй като повечето от дължимите суми ще трябва бъдат изплатени до края на 2020 г. Това обаче е положителна стъпка, тъй като спомага за намаляването на валутния риск, генерира икономии и изпраща правилния сигнал на пазарите.

Бе извършена актуализация на анализа на устойчивостта на дълга. Базовият сценарий показва, че дългът ще продължи да намалява, въпреки че остава на равнище над 100 % от БВП до 2041 г. Нуждите от брутно финансиране на Гърция ще се задържат на ниво около 10 % от БВП до 2032 г. и ще останат около 14 % от БВП в края на прогнозния период.